

EK1

TOBB EKONOMİ ve TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK (%30 İngilizce) LİSANS PROGRAMININ ZİYARET TAKIMI RAPORU'NA BAĞLI OLARAK MiAK-MAK KARAR GEREKÇESİ

25-26-27 Mart 2024 tarihlerinde gerçekleşen kurum ziyaretinin ardından, 19 Temmuz 2024 tarihli MiAK Tutarlılık Komitesi 2. Dönem 7. Toplantısı'nda alınan 2 no'lu karar ve Mimarlık Akreditasyon Kurulu'nun 25 Temmuz 2024 tarihli 9. Dönem 16. Toplantısı'nda alınan 2 no'lu kararla "**KOŞULLU 6 YILLIK AKREDİTASYON**"a hak kazanan TOBB EKONOMİ ve TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK (%30) LİSANS PROGRAMI'nın Ziyaret Takımı Sonuç Raporu'na bağlı olarak MiAK-MAK'ın karar gerekçesi aşağıda yer almaktadır.

Ziyaret Takımı Raporu'nda programın olumlu özellikleri olarak aşağıdaki saptamalar yapılmıştır:

- Bölüm eğitim planının ve özelliklerinin üniversitenin misyon ve vizyonuyla uyumlu olması,
- Bölüm öğretim elemanlarının, üç dönemlik eğitim planı kurgusu ve sayılarının görece düşük olması nedeniyle önemli bir eğitim yükü altında olmalarına rağmen kurum aidiyetlerinin ve dayanışma duygularının yüksek olması ve bölüm eğitim dinamiklerini samimiyetle sahiplenmeleri,
- Bölüm öğretim elemanlarının idareden özellikle eğitim etkinliklerine yönelik maddi ve altyapı desteğini (bilgisayar programı, ekipman, teknik geziler için servis desteği vb.) kolaylıkla almaları,
- Bölümün özellikle değişen mimarlık eğitimi gündemine atak bir şekilde tepki üretmesi, bu gündemi hızla eğitim alanına taşıyarak gerek tasarım stüdyoları gerekse diğer disiplinler alanlarda değerlendirmesi,
- Öğrencilerin 5 dönemi tamamlandıktan sonra, her dönem 70 iş günü dolduracak biçimde 12 hafta boyunca, bölümün onayından geçmiş işyerlerinde sigortalı olarak Ortak Eğitim Programı altında staj içeriğinde çalışmaları, bu dönemin mesleki deneyim edinme açısından ve meslektaş ağına dahil olmaları açısından yaptığı önemli katkı,
- Bölüm kontenjanının eğitim kalitesinin düşmemesi adına çok yüksek tutulmuyor oluşu ve bunun öğretim elemanı-öğrenci temas süresi açısından olumluluğu,
- Tasarım stüdyolarının çoğunun yarışmalar üzerinden kurgulanmış olmasının öğrencilerin ürettiği ürünlere özellikle sunum, araştırma, problem tanımlama ve kavramsal düşünmek konusunda önemli katkıları, alınan ödüller ve gösterilen başarının bölümün tanınırlığı ve mezun niteliği açısından yaptığı katkı, yarı zamanlı öğretim elemanlarının katılımında

yarışma başarısının bir kriter olarak görülüyor olması ve bölümün ülke çapında bu doğrultuda farklılaşması,

- Düşey stüdyo kurgusunun akran öğrenmesi, ortak çalışma, sosyal ve mesleki ağlara dahil olmak açısından ürettiği katkı,
- Yapı Teknolojileri modülünün tasarımıyla birlikte yapma/üretme bilgisi sağlaması,
- Program mezunlarının lisansüstü programlara erişmek ve akademik kariyer yapma yönündeki başarıları,
- Programın teorik, uygulamalı ve stüdyo dersleri kapsamında verilen seminerlerin sayıca çok olması

Şeklinde belirtilmiştir.

Ziyaret Takımı Raporu'nda programın MiAK Akreditasyon Koşulları konusundaki sorunları olarak aşağıdaki saptamalar yapılmıştır:

- Yerel Mimarlık / Kültürel Çeşitlilik, Kültürel Miras ve Koruma, Sürdürülebilirlik, Yaşam Güvenliği, Bina Sistemlerinin Bütünleştirilmesi, Geniş Kapsamlı Proje Geliştirme, Bina Maliyetinin Gözetilmesi, Proje Yönetimi, Uygulama Yönetimi, Liderlik, Yasal Haklar ve Sorumluluklar, Meslek Etiği gibi akreditasyon koşullarını karşılayacak olan içeriğin bölüm eğitim planının zorunlu derslerinde yeterince kapsamadığı, ya da bu koşulları karşılayacak olan içeriğin öğrenci çıktılarında izlenememesi, bu içeriğin bir kısmının üniversite ortak derslerinde, bir kısmının ise Ortak Eğitim Programı kapsamında karşılanıyor olduğunun varsayılması,
- Ortak Eğitim Programının işyeri ziyaretleri ve imzalanan sözleşmeler üzerinden değerlendiriliyor olmasına rağmen diğer mimarlık bölümlerinde görüldüğü şekilde farklı staj dönemlerine yayılan farklı içeriklerin (röleve, şantiye ya da ofis stajı) zorunlu tutulmaması, staj içeriğinin işyeri inisiyatifine bırakılması, bu nedenle mezunlar ve öğrenciler tarafından işyerinin bazı öğrencileri sadece güçlü oldukları yönde işyerinin bir elemanı gibi değerlendirdikleri eleştirisi, ortak eğitim havuzuna dahil firmaların sayı ve niteliğine dair değişkenliğin yarattığı endişeler,
- Şehircilik, tarihi çevre, restorasyon, kültürel miras gibi içeriklerin zorunlu dersler üzerinden değil kavramsal tartışmalara odaklı ilerleyen stüdyo ortamı içerisinde veriliyor olması ve dönemsel olarak değişen stüdyo içeriğine bağlı kalması, farklı dönemlerde bu konulara daha fazla değinilmesi ya da hiç değinilmemesi olasılığı,
- Düşey stüdyolarda farklı öğrenci düzeylerine göre beklenenlerin ve değerlendirmenin nasıl yapıldığına dair ders belgeleri ve çıktıları üzerinden yeterli izlenim edinilememesi,
- Yarışmalara ya da ödül mekanizmalarına yönelik ürün üretmenin mimari tasarım eğitimi pedagojisinin merkezinde bulunmasına dair bir tartışmanın bölümün misyon ve vizyonu açısından yapılmamış olması, özellikle düşey stüdyo ürünlerinde ve diploma stüdyolarında

öğrenci merkezli ve kavramsal düşünce odaklı yaklaşıma öğrencilerin yapı ölçeğinde yüksek karmaşıklık düzeyi (program büyüklüğü ve içerik karmaşıklığı, yapı çözümü, bütünlük mimari ürün tasarımı gibi) içeren tasarım önerileri ile yanıt vermiyor olması,

- Seçmeli ders portföyünün genişliğine rağmen öğretim elemanlarının eğitim yükleri nedeniyle açılan seçmeli ders sayısının sınırlı kalması,
- Eğitim mekânlarının üniversitenin ihtiyaçları nedeniyle değişmiş olması, fakülte öğretim elemanlarının eğitim mekânlarıyla ilişkisinin değişmiş olması, laboratuvar ve teknik cihaz kullanımının eleman eksikliği nedeniyle aksamış olması, bir doktora programının eksikliği ve araştırma görevlisi istihdamının söz konusu olmaması

Olarak belirtilmiştir.

Ziyaret Takımı Raporu'nda Programın gelecekteki performansı konusundaki endişeleri olarak aşağıdaki saptamaları yapmıştır:

Bölümdeki öğretim elemanlarının, eğitim yılının 3 dönem olması ve 3 dönem art arda derse giriyor olmaları, lisans eğitimi dışı etkinliklerde de (örneğin yüksek lisans programı, Ortak Eğitim sürecinin takibi vb.) görev alıyor olmalarının yoğun bir çalışma hayatı getirdiği ve yüklerinin benzer bölümlerde iki dönem eğitim veren öğretim elemanlarına göre yüksek olduğu gözlenmiştir. Bölümün talebine rağmen idari nedenlerle arzu edilen sayıda profesyonel olarak mimarlık yapan yarı zamanlı öğretim elemanının eğitime katılmıyor olması tam zamanlı öğretim elemanları üzerindeki eğitim yükünü arttırmakta, araştırma, yayın yapma ve meslekte yükselme açısından önemli bir engel oluşturmaktadır. Mimarlık Bölümü'nün ve fakültenin atama yükseltme kriterlerinin oluşumunda, mimarlık eğitimi ve mimarlık mesleğine dair özellikleri üst yönetime benimsetmekte güçlük çekiyor olması, özellikle stüdyolardaki eğitim işleyişinin getirdiği mesleki yük ve mimarlık yarışmalarında kazanılan başarının atama yükseltme kriterlerine yansımaması kadro sürekliliği açısından olumsuz bir veri olarak gözlenmiştir. Yurtdışına çıkma desteğinin uluslararası proje gerekçesi ile sınırlandırılmış olması hem akademik ağ bağlantıları hem de uluslararasılaşma adına endişe vericidir. TOGG araştırma geliştirme laboratuvarlarının Teknoloji Merkezi'ne taşınmış olması nedeniyle bölümün mekansal olanakları sınırlanmıştır, inşaatı sürmekte olan yeni yapıya geçilmesine değin özellikle öğrencilerin eğitim mekanlarına dair algısı olumsuz kalacaktır. Öğrenciler ve mezunlarla yapılan görüşmelerde üç dönemli ve ders grupları içerisinde zincir biçiminde birbirine bağlanan ön koşullu eğitim planının öğrencilerin eğitim sürelerinin uzaması nedeniyle bir yılgınlık ve hoşnutsuzluk üretiyor olduğu gözlenmiştir. Eğitim planının 3 dönemlik kurgusu ve öğrencilerin ortak eğitim sürelerinin uzun olması nedeniyle akranları kadar tatil yapamamalarının öğrenci motivasyonunu düşürmesi, ikinci yabancı dil zorunluluğunun hafta sonu da eğitimin sürmesini gerektirmesi, dönem planlamasının Erasmus + ve benzeri programlar açısından getirdiği dezavantajlar sorun olarak saptanmıştır. Mezunların stüdyo derslerinin konsept

aşamasında sonuçlandığını, yapı tekniği ve statik konusunda daha çok eğitim almış olmayı istediklerini, yapı dersi modülünün içerik olarak stüdyoya tam olarak yansımadığını, öğretim elemanlarının sık değişiyor olmasını ve içeriğinin sürekliliğinin olmadığını, ve tasarım stüdyosu ile olan ilişkisinin zayıf olduğu düşüncelerini iletmış olması program hedeflerinin gerçekleşmesi açısından yeni bir değerlendirme yapılmasını gerekli kılmaktadır. Öğrenciler kütüphaneyi yeterli bulmadıklarını, üniversite içinde yeterli depolama alanına sahip olmadıklarını, ders ortamında kullandıkları bazı kişisel eşyalarını depolamaktan memnuniyet duyacaklarını dile getirmişlerdir. Yapılan görüşmede kütüphane yetkilisince de dile getirildiği üzere basılı kaynaktan çok elektronik kaynağa yönelik bir planlama yapılmakta, talep olması durumunda kitap edinilmekte, talep oluşturma, kitaba talebi artırma yönünde bir politika izlenmemektedir. Dolayısıyla spontane ve doğrudan hedefi olmayan bir araştırma, kütüphanede gezerek kitaplar ya da kaynaklarla temas etme üzerinden bir kütüphane kültürü oluşmamış olduğu gözlenmektedir. Temel referans kaynaklarına sadece çevrimiçi olanaklar üzerinden erişildiği anlaşılmaktadır. Öğrenciler ve mezunların toplantılarda dile getirdiği kütüphanede mimarlık alanında yeterli sayıda kitabın bulunmadığı izlenimine sahip olmaları bu nedenden kaynaklanıyor olabilir.